

(המשך מעמוד 31)

החולה למשפחתו, אשר לא פעם מתכרת לו לעיתים כאשר רקע המחלה קשור דווקא ביחסים מעוררים בתוך המשפחה. ולטובת החולה נאסר על בנייהמשפחה לִי בקרו — על האחות לעמוד בקשר עימה. אם החולה משתחרר מבית־החולים — עליה לעזור לו להשתלב מחוץ.

• צוות אחים ואחיות, לטיפולים הי־שיגרתיים.

צורך השוואה ביקרתי בשני בתי־חולים לחולי־נפש של קופת־חולים, גנה ושלונתה.

הם מנוהלים למופת: בשלונתה למשל מועסקים שלושה פסיכיאטרים בתקן מלא בכל מחלקה. לצידם פועלים פסיכולוגי בי־חזית משרה, עובדת סוציאלית ושני עובדי ריפוי־בעיסוק.

צוות רפואי דומה מועסק בגנה. שום דבר דומה לא קיים בשום בית־חולים פרטי.

ד"ר מאיר מאיר, הפסיכיאטר המחוזי של אזור המרכז ומנהל בית־החולים הי־אשכנזי, מרכז הפיקוח הארצי מטעם משרד־הבריאות, לא ניסו להכחיש או לייפות את המצב:

אומר ד"ר מאיר: "כל מה שאמרת

"לוא היינו מעלים לו את דמי־האישפוז בחמש לירות ליום — פשוט היה משלשל גם סכום זה לכיסו, ושום שינוי לא היה מתרחש בבית־החולים."

אשכנזי הוא האיש שאיתו מתמקחים בעלי בתי־החולים הפרטיים בענין גובה דמי־האישפוז.

לבעלי בתי־החולים הפרטיים גרסה שונה. אומרת שרה יפה, מנהלת בית־החולים יפה דן נחום:

"זה לא נכון שאני סוגרת את בית־החולים מפני שאני חולה וזקנה. אני סוגרת אותו משום שאיני מקבלת מספיק דמי־אישפוז ממשרד־הבריאות."

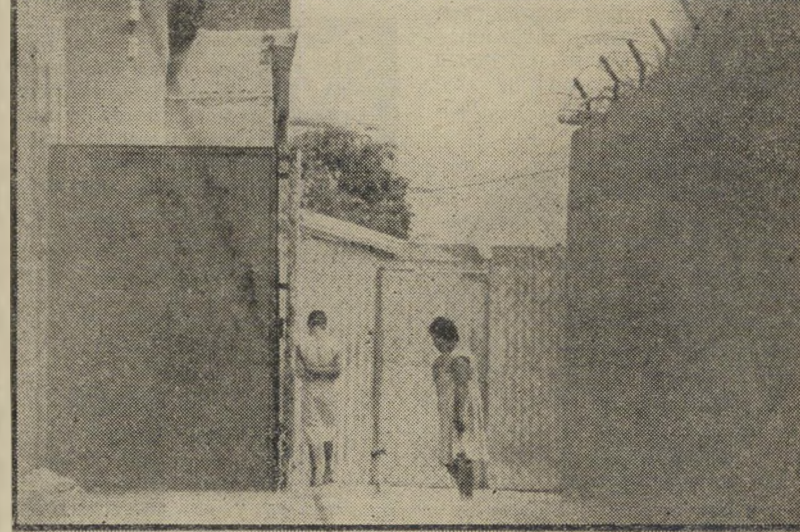
"מצד אחד תוקפים אותנו שהשרותים לא על רמה גבוהה, ומצד שני אין בי־אפשרותנו לספק שרותים טובים יותר בי־כסף שאנו מקבלים. אני לא יודעת מה דעתו של ד"ר מאיר על בית־החולים. לדעתי הוא בין הטובים שבבתי־החולים הפרטיים."

הצרה היא שאין לנו איגוד משלנו

הכסף לבאר ללא תחתית

מנון אקרלינג ומאיר חסקל הם הבעלים והמנהלים של בית־החולים הפרטי נווהיעקב בפתחתקווה. אקרלינג אינו מאשים את משרד־הבריאות, אלא דווקא את עמיתיו בעלי בתי־החולים הי־אחרים.

"הצרה היא שאין לנו איגוד משלנו

מאורת הנחשים

שתי חולות פוסעות הלוך ושוב, כחיות, בסוגר, באחת החצרות הפנימיים של בית־החולים מגדיאל הנחשב לגרוע במוסדות הפרטיים. החולים אינם מקבלים ריפוי בעיסוק, מתנוונים.

עם הנהלה חזקה. זה לא סוד שיש הרבה בתי־חולים פרטיים שהמצב שם נורא. משרד־הבריאות יודע שאם יורים להם כסף, זה יהיה לבאר ללא תחתית. אך בגלל מצב זה סובלים כולנו.

"אם היה לנו איגוד, היינו יכולים לזרוק מתוכינו את הלא־רציניים, או היינו מתי־ייצבים בפני אשכנזי ואומרים — עכשיו דפוק את הארטיסטים, אבל לאחרים תן אפשרות לנהל את המוסדות בצורה הולמת ומכובדת."

תגובתו של אשכנזי: "דיבורים יפים — אבל לא מציאותיים. הפיתרון לבעיה יבוא רק כאשר יוקמו מוסדות ציבוריים נוספים, והלחץ על בתי־החולים הפרטיים יופחת. אז אפשר יהיה לסגור את הגרועים שבהם, וממילא רמת השאר תשתפר."

ובינתיים? "עד אז המצב יהיה גרוע."

השר נשחק והזניח

ידה פקיד בכיר במשרד־הבריאות: "ח"כ יצחק רפאל — הוא האחראי למצב זה."

"בשעתו, כאשר כיהן כסגן שר־הבריאות, היו למשרד תקציבים שבעזרתם ניתן היה לחסל את בתי־החולים הפרטיים אחת וי־

לתמיד, ולהקים במקומם בתי־חולים ממשלתיים.

"רפאל לא נקף אצבע. אדרבא, להפתעת הצוות הבכיר של המשרד הוא החליט לעזור את הקמת בתי־החולים הפרטיים. תמך בהם בצורה נדיבה."

"אותו זמן פשטו כל מיני שמועות בדבר מניעיו — אבל איני ערב להן, ולכן איני רוצה לנגוע בכך."

"כאשר שר־הבריאות הנוכחי, ויקטור שמ־טוב, נכנס לתפקידו, הוגש לו דו"ח בעניין מצב בתי־החולים הפרטיים לחולי־נפש. הוא הודיע, הצהיר כי חיסולם הי־הדרגתי תהיה משימה ראשונה של משרדו."

"הוא התחיל לבקר אישית בבתי־החולים הפרטיים, כדי לעקוב אחר הבעשה בהם."

"אך עד מהרה החלו מציקות לו בעיות היומיום של משרדו: פרצה מגפת הי־חולירע, נתברר שאין מספיק מיטות בבתי־החולים הכללים, השר נשחק. הוא זנח את הטיפול בבתי־החולים הפרטיים, הקי־דיש כל זמנו לכיבוי שריפות."

"מאותו רגע, הפך גם הוא, לדעתי, להיות אחראי להונחה."

מצב מזעזע

זמר ד"ר מאיר בגילוי־לב: "את בתי־החולים מגדיאל הייתי סוגר ראשון. את נס ציונה הייתי סוגר מיד אחריו."

"לפני ארבע שנים היה שם המצב עוד יותר מזעזע. נתנו להם התראה חמורה."

אחריה, הם השתפרו במיקצת. אך עד היום לא הצלחנו לאלץ אותם להציב רופא בתורגו־לילה. אך לפחות הצלחנו לחייבם לסידור בו הם מסוגלים להזעיק טלפנית, במקרה תירום, רופא שיגיע לי־מקום תוך עשרים דקות."

"לנס ציונה אנו שולחים חולים שעברו טיפול במיטב בתי־החולים הממשלתיים בארץ, ואין כבר כל תקווה לרפא אותם. הם זקוקים לטיפול אנושי יותר מאשר לטיפול תרופתי."

דיעה שונה השמיעו שני פסיכיאטרים אחרים — האחד עובד באותו בית־חולים אשר ד"ר מאיר הוא מנהלו:

"בשנים האחרונות, בעזרת תרופות חדי־שות, נפתחו אפשרויות חדשות, נרחבות, בריפוי חולי־נפש. הסטאטיסטיקה הרפואית בארצות־הברית מצביעה כי בעשר השנים האחרונות הוכפל מספר חולי־הנפש ש־שחררו מבתי־החולים ושוקמו. אי־אפשר להגיד כיום כי ישנו חולה־נפש שאפסו סיכויי הצלתו."

אולם נס־ציונה אינו מספק אף את הטיפול האנושי המבוקש: אינו מעסיק אפילו מרפא בעיסוק אחד, והחולים מתי־נוגים באפס מעשה. כמוכן שאין שם פסיכולוג.

מטורפים לנצח

מה תהליך שחרור החולים. באותם מקרים מועטים בהם החלימו? שלי־חכם למוסד נעשית באישור הוועדה. אך מי המחליט להוציאם?

"בשטח זה המצב מאד קשה". מודה ד"ר מאיר. "למעשה אין מי שיחליט מתי יש לשחרר חולה־נפש. לפני זמן־מה עמדו להקים ועדה לצורך זה". הוא פונה אל אשכנזי: "מה ידוע לך בעניין זה?"

אשכנזי מושך בכתפיו בחוסר־אונים: "שום דבר לא יצא מזה. אין עם מי לדבר. אומרים שחסר כוח־אדם."

והוא מוסיף: "אנו עושים כמיטב יכול־תנו לשיפור המצב. ברור שהמצב גרוע, אבל לכל חולי־הנפש במוסדות הפרטיים יש לפחות את המינימום הדרוש. המצב היה יכול להיות הרבה יותר גרוע."

מסכם ד"ר מאיר: "בכל מדינה מתוקנת היו כל בתי־החולים הפרטיים האלה נסגרי־רים על־ידי השלטונות. אני תמיד טוען כי רמת־התרבות של עם נמדדת לפי רמת־השרותים הניתנים לחולי־הנפש שלו."

"אצלנו, המצב הוא בכי רע."

סיקורת

תיאטרון

בקי של אלף הפנים

היא היתה שחקנית מרוצה: קיבלה תפי־קידים טובים ולא היו לה תלונות. עד שיום אחד הגיע אורח ממהקים, במאי מצ'קוסלובקיה. הבמאי והשחקנית נפגשו ובמקום עליות על המטוס בחזרה לפראג, עלה הבמאי על האוטובוס לתל־אביב. התוצאה: בקי סוויץ, דור 24 ב־ישראל הפכה לבקי פריישטט. אשתו של במאי־הסרטים פטר פריישטט ואימם של שני ילדים, ושוב היא היתה מרוצה, ולא היו לה תלונות.

עברו שש שנים. הילדים גדלו, ובקי החליטה שצריך לחזור למקצוע.

מי שמבין ללב שחקניות יודע ששש שנות־פרידה מן הבמה דומות לקופסת־שימורים כמעט ניצחית. בקי החליטה להתנפל על הקהל במרץ, ולבשר לו שהיא קיימת.

היא החליטה להפיק, לביים ולהופיע בערב של תוכנית־יחיד בטעמה, בבחירתה ובתוך הדגמת כל סגולותיה הבימתיות.

היא תעמוד לבדה ערב שלם. תשחק, תתבדה, תחליף כובעים, תרקוד ותשיר. ואם כי בקי היא, לפי עדותה שלה, "דבר די טרי בתור זמרת" — הרי בחרה לי־עצמה רפרטואר לא מחייב, ואף אחד לא יחשוד בה שלמדה וזמרה אפראית. מי שראה את תוכניתה שירי חחאה, ש־הוקדשה בזמנו לאביב הצ'כי, זוכר שהיא ניחנה בקול אלט צלול, שיש בו רמזים מוחלטים לנשיות נשיות. מתבקש משום כך מאליו הנושא בו בחרה: "חתך רחב ומגוון של כל הקפריזות הנשיות בכל הגילים."

ואם כי לקפריזות נשיות אין התחלה ואין סוף, הרי בעייתה של בקי תהיה בוודאי בעיקרה, בעייה של מיון: כי כבר בשלב ההכנות יש לה קרוב לעשרים פזמונים ולמעלה מתריסר קטעי מלל. לפי טיב המחברים, כך גם הקושי שבי־

שחקנית פריישטט מעשים חושמיים

בחירה: שיריה לקוחים מרבים וטובים, זרים וישראלים. בראשם מישה סגל, ש־יהיה גם המנהל המוסיקלי והמעבד של התוכנית כולה.

עוד בגיבורים: שלמה גרוניך, נורית הירש, תיאודורקיס, ברכט, ליאונרד כהן, קט סטיבנס, גילברט אויסליבאן, דפנה אילת ותום לרר. את אחד השירים כבר הקליטה בקי ככרטיס־כניסה לתקליטית־הרדיו. זהו השיר היפה מתוך הסידרה ליאונרדו דא וינצ'י, שחורגם למענה על־ידי תירצה אתר.